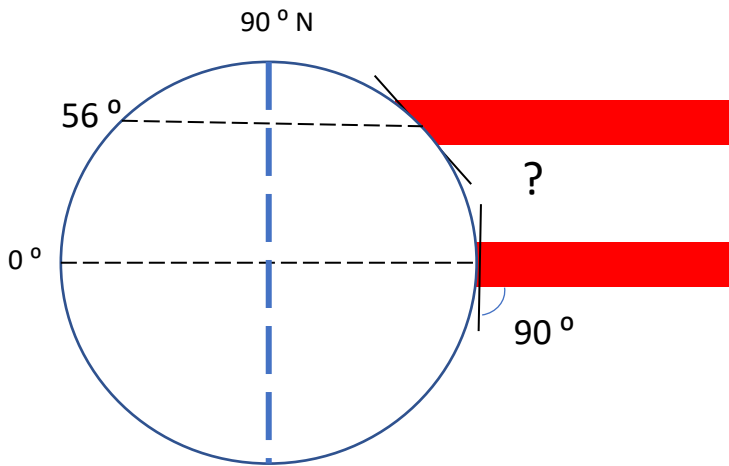

Øvelse: Beregning af solhøjde

Præmis / forudsætning:

Hvis jorden ikke hældte om sin egen omdrejningsakse, så ville solhøjden altid være 90° over ækvator (= solen står i ZENIT).

Danmark ligger ca. på 56° N.

Hvad ville solhøjden så være i Danmark?

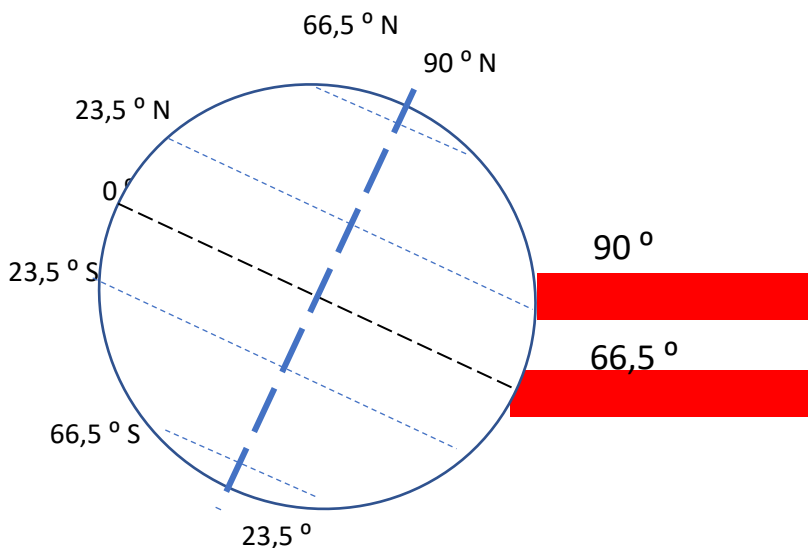
_____ °

Metode:

1. du kender solhøjden over ækvator (0° bredde) – de er i dette eksempel 90°
2. du ved at Danmark ligger på 56° N bredde
3. afstanden fra ækvator til Danmark er altså 56°
4. solhøjden i Danmark må derfor være 56° mindre end over ækvator
5. beregn nu resultatet .... _____ °?

Sommersolhverv d. 21. juni

Jorden hælder 23 ½° om sin egen omdrejningsakse. Den 21. juni vil solen derfor stå i Zenit over den nordlige vendekreds på 23 ½° N

Prøv nu at beregne solhøjden på dette tidspunkt i Danmark?.

Metode:

- Du kender solhøjden på 23 ½° N
- Du kender breddegraden for Danmark
- Beregn nu afstanden i ° fra der hvor solen står i Zenit til der hvor Danmark ligger ____ ?
- Resultatet herfra fratrækker du 90°, og så har du solhøjden i Danmark.

De fire årstider

I løbet af et år bevæger jorden sig rundt om solen.

Jorden hælder konstant $23\frac{1}{2}^\circ$ omkring sin egen omdrejningsakse,

Solen vil derfor stå i zenit over $23\frac{1}{2}^\circ$ N, d. 21. juni (sommersolhverv) og

et halv år senere – d. 21. dec. (Vintersolhverv) vil solen stå i zenit over $23\frac{1}{2}^\circ$ S

Vi oplever dette, som om 'Solen' så at sige bevæger sig frem og tilbage mellem $23\frac{1}{2}^\circ$ N og $23\frac{1}{2}^\circ$ S i løbet af et år. Midt imellem disse to yderpunkter vil solen stå i Zenit over Ækvator, hhv. ved forårsjævndøgn d. 20 marts og igen ved efterårsjævndøgn d. 22. sept.

Aflæs og / eller beregn følgende:

1. Hvad er solhøjden over ækvator d. 21. juni? $_____^\circ$ og d. 21. dec. $_____^\circ$
2. Hvad er solhøjden over ækvator ved hhv. forårs- $_____^\circ$ og efterårsjævndøgn $_____^\circ$?
3. Hvad er solhøjden over $66,5^\circ$ N (*Polarcirklen*) forårs- og efterårsjævnt døgn $_____^\circ$?
4. Hvad er solhøjden over $66,5^\circ$ N, hhv. ved sommersolhverv $_____^\circ$ og vintersolhverv $_____^\circ$?
5. Beregn den største solhøjde over Nordpolen (90° N) $_____^\circ$ og på samme måde den mindste solhøjde over Nordpolen $_____^\circ$?
6. Prøv nu at beregne den største solhøjde over Danmark, dvs. d. 21. juni $_____^\circ$ og den mindste solhøjde over Danmark, dvs. d. 21. dec. $_____^\circ$

